

Canllaw Cynghorwyr

i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Councillor's Guide

to the Local Government Pension Scheme

Cynnwys

	Tudalen
Y Cynllun	3
Ymddeoliad	5
Y Buddion	7
Diogelwch i'ch Teulu	9
Rhoi'r gorau i fod yn Gyngorydd cyn Ymddeol	11
Cymorth gyda Phroblemau Pensiwn	13
Manylion Cyswllt	16

Contents

	Page
The Scheme	3
Retirement	5
The Benefits	7
Protection for Your Family	9
Ceasing to be a Councillor	11
Help with Pension Problems	13
Contact Details	16

Eich Dewis Pensiynau

Mae derbyn eich pensiwn yn gôl i edrych ymlaen ato. Fodd bynnag, os yw eich pensiwn am fodloni eich disgwyliadau, bydd angen i chi gynllunio nawr ar gyfer eich incwm ar ôl ymddeol.

Yn gyffredinol, bydd eich incwm a buddion ymddeol, uwchlaw Pensiwn y Wladwriaeth, yn cael ei ddarparu gan gynllun pensiwn personol, cynllun pensiwn cyfranddaliad neu drwy gynllun pensiwn galwedigaethol megis y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL).

Y Cynllun

Mae hwn yn ddisgrifiad byr o amodau aelodaeth y cynllun, ynghyd â'r prif fuddion, sy'n berthnasol os ydych yn cyfrannu i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) fel Cyngorwr cymwys. Mae'r CPLIL yn gynllun pensiwn statudol sydd yn cael ei ariannu. Oherwydd hynny mae'n sicr iawn oherwydd bod ei fuddion wedi eu diffinio drwy gyfraith.

Mae uchafbwyntiau'r CPLIL yn cynnwys:

- lwmp swm di-dreth pan fyddwch yn ymddeol
- pensiwn blynyddol yn seiliedig ar eich cyflog Cyfartaledd Gyrfa
- y gallu i gynyddu eich pensiwn trwy dalu cyfraniadau ychwanegol
- Ymddeol yn wirfoddol o 60 oed
- Ymddeol o 50 oed gyda chaniatâd eich awdurdod
- Pensiwn salwch o unrhyw oed
- lwmp swm grant marwolaeth mewn gwasanaeth o ddwywaith eich cyflog cyfartaledd Gyrfa
- pensiwn i'ch priod neu bartner sifil (yn ogystal ag unrhyw blant cymwys)
- Buddion yn gysylltiedig â mynegai i sicrhau eu bod yn cadw i fyny â chwyddiant.

Pwy all ymuno?

Mae'r CPLIL ar gael i holl gyngorwyr a meiri etholedig o unrhyw gyngor sir neu gyngor sir bwrdeistrefol yng Nghymru sy'n derbyn cynnig aelodaeth y Cynllun o dan gynllun lwfansau'r cyngor ac sydd o dan 75 mlwydd oed. Adnabyddir y rhai sy'n cael cynnig aelodaeth fel **Cyngorwyr Cymwys**. Os ydych wedi cael cynnig aelodaeth o'r Cynllun chi fydd i benderfynu pa un ai i ddewis ymuno a'r Cynllun ai peidio. Os ydych yn dewis gwneud hynny byddwch yn dod yn aelod o'r CPLIL o ddechrau'r cyfnod cyflog cyntaf yn dilyn derbyn eich dewis.

Sut ydw i yn sicrhau fy mod wedi dod yn aelod?

I sicrhau eich hawl i fuddion y Cynllun mae'n bwysig eich bod yn cwblhau a dychwelyd y ffurflen ymuno os ydych eisiau ymuno ag aelodaeth y Cynllun. Wrth dderbyn eich ffurflen, fe sefydlir cofnodion ac fe anfonir hysbysiad swyddogol o'ch aelodaeth o'r Cynllun i chi. Yn ychwanegol, fe ddylech wirio eich taliadau lwfans i sicrhau bod eich cyfraniadau pensiwn yn cael eu didynnu.

Your Pensions Choice

Drawing your pension is a goal to look forward to. However, if your pension is to meet your expectations, you will need to plan now for your income in retirement.

Your retirement income and benefits, over and above the State Pension, will in general be provided by a personal pension plan, a stakeholder pension scheme or by an occupational pension scheme such as the Local Government Pension Scheme (LGPS).

The Scheme

This is a short description of the conditions of membership and main scheme benefits that apply if you pay into the LGPS as an Eligible Councillor. The LGPS is a statutory, funded pension scheme. As such it is very secure because its benefits are defined and set out in law.

Highlights of the LGPS include:

- a tax-free lump sum when you retire
- an annual pension based on your Career Average pay
- the ability to increase your pension by paying additional contributions
- voluntary retirement from age 60
- retirement from age 50 with your authority's consent
- an ill health pension from any age
- a death in service lump sum of two times your career average pay
- a spouse's or civil partner's pension (as well as any eligible children)
- the index-linking of benefits to ensure that they keep pace with inflation

Who can join?

The LGPS is available to all Councillors of a Welsh county council or county borough council who are offered membership of the Scheme under the council's scheme of allowances and who are under age 75. Those who are offered membership are termed **Eligible Councillors**. If you have been offered membership of the Scheme it will be for you to decide whether or not to opt to join the Scheme. If you make an election to do so you will become a member of the LGPS from the beginning of the first pay period following the receipt of your option.

How do I ensure that I have become a member?

To secure your entitlement to the Scheme benefits it is important that you complete and return the joining form if you wish to opt into the Scheme. On receipt of your form, relevant records will be set up and official notification of your membership to the Scheme will be sent to you. In addition, you should check your allowance payments to ensure that pension contributions are being deducted.

Beth fyddaf yn ei dalu?

Yn presennol, eich cyfraniad yw 6% o'r cyflog yr ydych yn ei dderbyn. Fel aelod o'r CPLIL bydd eich cyfraniadau yn rhoi rhyddhad treth ar yr amser y byddant yn cael eu didynnu o'ch lwfans. Er mwyn cyflawni hyn, mae eich cyfraniadau yn cael eu didynnu o'ch lwfansau cyn i chi dalu treth. Felly, er enghraifft, os ydych yn talu treth ar gyfradd o 20%, bydd pob £1 yr ydych yn cyfrannu i'r Cynllun ond yn costio 80c net.

Mae cyfyngiadau ar y swm o ryddhad treth sydd ar gael ar gyfraniadau pensiwn. Os yw gwerth eich cynilion pensiwn yn cynyddu yn fwy na'r lwfans blynyddol o £40,000 mewn ynrhyw un flwyddyn, efallai bydd rhaid i chi dalu treth. Ni fydd y lwfans blynyddol yn effeithio'r mwyafrif o bobl.

Beth mae'r cyngor yn ei dalu?

Mae'r cyngor yn talu gweddill y gost o ddarparu eich budd daliadau ar ôl ystyried adenillion buddsoddi. Pob tair blynedd, bydd actwari annibynnol yn cyfrifo faint y dylai'r cyngor gyfrannu i'r Cynllun. Bydd y swm yn amrywio, ond y rhagdybiaeth sylfaenol yw eich bod yn cyfrannu oddeutu un rhan o dair o gostau'r Cynllun a bod y cyngor yn talu'r gweddill.

Alla i dalu mwy i gynyddu fy mudd daliadau?

Gall aelodau gynyddu eu buddion trwy wneud cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (CGY). Yn ychwanegol gallwch dalu cyfraniadau i gynllun pensiwn personol neu gynllun budd-ddeiliad. **Am ragor o wybodaeth ynghylch â CGY, cysylltwch â'r Adran Bensiynau.**

Alla i drosglwyddo fy hawliau pensiwn i'm Cronfa CPLIL cyfredol o gynllun pensiwn blaenorol?

NID yw rheolau'r Cynllun yn caniatáu i chi drosglwyddo hawliau pensiwn i'r CPLIL o gynllun pensiwn arall, neu yn wir o gronfa pensiwn awdurdod lleol arall.

Os oes gennych fudd daliadau gohiriedig o gyfnod blaenorol o aelodaeth cynghorydd yn yr un Gronfa CPLIL gallwch ddewis i gydgrynhoi'r aelodaeth cynghorydd cynharach gyda chyfnod cyfredol aelodaeth cynghorydd dim ond os ydych yn dewis gwneud hynny o fewn 12 mis o ail ymaelodi a'r Cynllun neu o fewn cyfnod y bydd eich Cyngor yn caniatáu. Disgresiwn y cyngor yw hyn; gallwch ofyn i'ch cyngor beth yw ei bolisi ar y mater hwn.

Rwyf eisoes yn derbyn pensiwn CPLIL – a effeithir arno os ydwyf yn ymuno eto?

Os ydych yn dod yn Gynghorydd ble mae eich Cyngor yn cynnig aelodaeth o'r CPLIL i chi mae'n rhaid i chi ddweud wrth gronfa'r CPLIL sy'n talu eich pensiwn am eich amgylchiadau newydd, pa un ai ydych yn ymuno â'r cynllun yn eich swydd newydd a'i pheidio. Byddant wedyn yn edrych pa un ai y dylid lleihau'r pensiwn y maent yn ei dalu i chi.

What do I pay?

Your contribution is currently 6% of the pay you receive. As a member of the LGPS, your contributions will attract tax relief at the time they are deducted from your allowances. To achieve this, your contributions are deducted from your allowances before you pay tax. So, for example, if you pay tax at the rate of 20%, every £1 that you contribute to the Scheme only costs you 80p net.

There are restrictions on the amount of tax relief available on pension contributions. If the value of your pension savings increase in any one year by more than the annual allowance of £40,000, you may have to pay a tax charge. Most people will not be affected by the annual allowance.

What does the council pay?

The council pays the balance of the cost of providing your benefits after taking into account investment returns. Every three years, an independent actuary calculates how much the council should contribute to the Scheme. The amount will vary, but the present underlying assumption is that you contribute approximately one third of the Scheme's costs and the council contributes the remainder.

Can I pay extra to increase my benefits?

Members are able to increase their benefits by making payments to the scheme's Additional Voluntary Contributions (AVC) arrangement. Additionally, you may pay contributions into a personal pension plan or a stakeholder pension scheme. **For further information about and AVC, please contact the Pension Section.**

Can I transfer pension rights into my current LGPS Fund from a previous pension scheme?

The rules of the Scheme do **NOT** permit you to transfer pension rights into the LGPS from another pension scheme or, indeed, from another Local Authority Pension Fund.

If you have a deferred benefit from a previous period of councillor membership in the same LGPS Fund you may opt to aggregate the earlier councillor membership with the current period of councillor Membership, but only if you opt to do so within 12 months of rejoining the Scheme or such longer period as your council allows. This is a council discretion; you can ask your council what their policy is on this matter.

I'm already receiving an LGPS pension – will it be affected if I join again?

If you become a councillor where your council offers you membership of the LGPS you must tell the LGPS fund that pays your pension about your new position, regardless of whether you join the scheme in your new position or not. They will then check to see whether the pension they are paying should be reduced.

Ymddeoliad

Pryd y gallaf ymddeol?

Gallwch ymddeol a derbyn eich budd daliadau CPLIL yn llawn unwaith y byddwch wedi cyrraedd 65 mlwydd oed. Mae'r Cynllun yn ogystal yn darparu ar gyfer taliad cynnar o'ch budd daliadau CPLIL.

Beth yw budd daliadau fy ymddeoliad?

Pan fyddwch yn ymddeol byddwch yn derbyn pensiwn a lwmp swm rhydd o dreth gan y CPLIL. Ar Oedran Pensiwn y Wladwriaeth efallai y byddwch hefyd yn derbyn pensiwn ymddeol y wladwriaeth os ydych wedi talu cyfraniadau Yswiriant Gwladol yn ystod eich bywyd gwaith.

Am ragor o wybodaeth ynghylch eich Pensiwn y Wladwriaeth, ewch ar wefan yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP): www.gov.uk/government/organisations/department-for-work-pensions.cy

Alla i ymddeol yn gynnar?

Os oes gennych o leiaf 3 mis o gyfanswm aelodaeth, gallwch ymddeol o swydd a derbyn taliad eich budd daliadau unrhyw amser o 60 mlwydd oed ymlaen. Os ydych yn 50 i 59 mlwydd oed gallwch ymddeol o swydd a derbyn eich budd daliadau yn syth, ond dim ond gyda chaniatâd eich Cyngor y gallwch dderbyn taliad eich budd daliadau cyn 60 mlwydd oed. Mae hyn ar ddisgresiwn y Cyngor ac o dan y CPLIL a gyda hyn mewn golwg, rhaid i bolisi eich Cyngor gael ei gynnwys yn ei Ddatganiad Polisi. Os rhoddir caniatâd gan eich Cyngor i dalu eich buddion cyn oed 55, gall hyn arwain at dâl treth ychwanegol ar eich buddion.

A fydd fy mhensiwn a'r lwmp swm yn cael ei leihau pe byddaf yn ymddeol yn gynnar?

Os ydych yn ymddeol cyn 65 mlwydd oed, bydd eich buddion CPLIL a gyfrifir yn y lle cyntaf fel y dangosir yn yr adran 'Y Buddion', yn cael eu lleihau i gymryd i ystyriaeth eu bod yn cael eu talu yn gynnar a'r ffaith y bydd eich pensiwn yn daladwy am gyfnod hwy. Mae'r gostyngiad yn cael ei gyfrifo yn unol â chanllawiau a gyhoeddir gan Actwari'r Llywodraeth o dro i dro. Mae'r gostyngiad yn seiliedig ar y cyfnod amser (mewn blynnyddoedd a dyddiau) yr ydych yn ymddeol yn gynnar h.y. y cyfnod rhwng y dyddiad y bydd eich buddion yn cael eu talu i 65 oed. Po gynharaf y byddwch yn ymddeol, y mwyaf yw'r gostyngiad.

Os oeddech yn cyfrannu i'r cynllun ar 30 Medi 2006 gallai rhywfaint neu'r cyfan o'r buddion a dalwyd yn gynnar cael eu diogelu rhag y gostyngiad os ydych yn aelod a ddiogelir o dan y rheol 85 mlynedd. **I gael rhagor o wybodaeth am y rheol 85 mlynedd, cysylltwch â'r Adain Bensiynau.**

Noder y gall eich cyngor gytuno i beidio gwneud unrhyw ostyngiad am resymau tosturiol. Mae hwn yn ddisgresiwn y cyngor; gallwch ofyn i'ch cyngor beth yw eu polisi ar y mater hwn.

Os ydych yn ymddeol yn wirfoddol cyn 65 oed nid oes rhaid i chi dderbyn taliad o'r buddion yn syth a gallwch eu gohirio yn y CPLIL ar gyfer eu talu nes ymlaen fel y nodir ar dudalen 11.

Retirement

When can I retire?

You can retire and receive your LGPS benefits in full once you have attained age 65. The Scheme also makes provisions for the early payment of your LGPS benefits.

What are my retirement benefits?

When you retire, you will receive a pension and a tax-free lump sum from the LGPS. At State Pension Age you may also receive a state retirement pension if have paid sufficient National Insurance contributions during your working life. For further information regarding your State Pension, please visit the Department for Work & Pensions (DWP) website: www.gov.uk/government/organisations/department-for-work-pensions

Can I retire early?

If you have at least three months total membership you can retire from office and receive payment of your benefits at any time from age 60 onwards. If you are aged 50 to 59 you may be able to retire from office and receive payment of your benefits immediately but payment of benefits before age 60 is only possible with your council's consent. This is a council discretion and under the LGPS your council's policy with regard to this must be included within their Policy Statement. Please note that if your council gives their consent to pay your benefits before age 55, this may result in a tax charge on your benefits.

Will my pension and lump sum be reduced if I retire early?

If you retire before age 65 your LGPS benefits, initially calculated as set out in 'The Benefits' section, will be reduced to take account of their early payment and the fact that your pension will be payable for longer. The reduction is calculated in accordance with guidance issued by the Government Actuary's Department (GAD) from time to time. The reduction is based on the length of time (in years and days) that you retire early i.e. the period between the date your benefits are paid to age 65. The earlier you retire, the greater the reduction.

If you were contributing to the scheme on 30 September 2006 some or all of your benefits paid early could be protected from the reduction if you are a protected member under the 85 year rule. **For further information on the 85 year rule, please contact the Pension Section.**

Note that your council can agree not to make any reduction on compassionate grounds. This is a council discretion; you can ask your council what their policy is on this matter.

If you voluntarily retire before age 65 you do not have to receive immediate payment of your benefits and can defer them within the LGPS for payment at a later date as detailed on page 11.

Beth fydd yn digwydd os bydd yn rhaid i mi ymddeol yn gynnar oherwydd salwch?

Os oes gennych o leiaf dri mis o gyfanswm aelodaeth a bod ymarferwr meddygol annibynnol cymeradwy'r awdurdod gweinyddu yn tystio eich bod yn barhaol yn analluog (hyd nes eich pen-blwydd yn 65) i ymgymryd â dyletswyddau eich swydd yn effeithlon oherwydd gwaeledd iechyd neu wendid meddyliol neu gorfforol, byddwch yn derbyn eich pensiwn a'ch lwmp swm yn syth. Mae'n rhaid i'r ymarferydd meddygol fod yn gymwysedig mewn meddygaeth iechyd galwedigaethol a ni ddylent wedi ymwneud â'ch achos yn flaenorol.

Cyfrifir pensiwn a lwmp swm gwaeledd iechyd yn yr un modd a ddangosir yn yr adran 'Y Buddion', ac eithrio y bydd y cyfanswm aelodaeth a ddefnyddir yn y cyfrifiad yn cael ei gynyddu os yw eich cyfanswm aelodaeth yn bum mlynedd neu fwy. Dangosir cynnydd yn y swm yn y tabl isod:

Cyfanswm aelodaeth a Ddyfarnwyd	Cyfanswm Aelodaeth wedi'r Cynnydd
Llai na 5 mlynedd	Cyfanswm aelodaeth wirioneddol yn unig
Rhwng 5 a 10 mlynedd	Cyfanswm aelodaeth wedi'i ddyblu
Rhwng 10 a 13 1/3 mlynedd	Cyfanswm aelodaeth wedi'i gynyddu i 20 mlynedd
Dros 13 1/3 mlynedd	Cyfanswm aelodaeth wedi'i gynyddu gan 6 2/3 mlynedd

Fodd bynnag, ni all eich aelodaeth gynyddol fod yn fwy na'r cyfanswm aelodaeth y byddech wedi ei grynhoi pe buasech wedi parhau mewn gwasanaeth hyd nes 65 mlwydd oed. Ni chynyddir eich budd daliadau pensiwn os dyfarnwyd pensiwn gwaeledd iechyd o dan y Cynllun i chi eisoes.

Os, ar y dyddiad ymddeol, mae'r awdurdod gweinyddu yn fodlon bod yna ddisgwyliad oes o lai na blwyddyn, efallai y bydd y pensiwn yn cael ei gymudo i mewn i lwmp swm o bum gwaith y swm o bensiwn a iildir.

Beth os ydwyf yn parhau i weithio ar ôl 65 mlwydd oed?

Os ydych yn parhau mewn swydd ar ôl 65 mlwydd oed byddwch yn parhau i dalu i'r cynllun, gan adeiladu budd daliadau pellach. Gallwch dderbyn eich pensiwn pan fyddwch wedi ymddeol, neu pan fyddwch yn cyrraedd noswyl eich pen-blwydd yn 75, pa un bynnag sydd gyntaf. Os ydych yn codi eich pensiwn ar ôl 65 mlwydd oed fe gynyddir y pensiwn yr ydych wedi ei adeiladu hyd at 65 mlwydd oed i adlewyrchu'r ffaith y bydd yn cael ei dalu dros amser byrrach. Rhaid i'ch pensiwn gael ei dalu cyn 75 oed.

What happens if I have to retire early due ill health?

If you have at least three months total membership and an administering authority approved independent registered medical practitioner certifies that you have become permanently unable (until your 65th birthday) to perform the duties of your office efficiently because of ill health or infirmity of mind or body, you will receive your pension and lump sum immediately. The medical practitioner must be qualified in occupational health medicine and must not have previously been involved in your case.

Ill health pensions and lump sums are calculated in the same way as detailed in the section 'The Benefits', except that the total membership used in the calculation will be increased if your total membership is five years or more. The amount by which it will be increased is shown in the table below.

Total Membership Awarded	Total Membership after Increase
Less than 5 years	Actual total membership only
Between 5 and 10 years	Total membership doubled
Between 10 and 13 1/3 years	Total membership increased to 20 years
Over 13 1/3 years	Total membership increased by 6 2/3 years

Your increased membership, however, must not exceed the total membership you would have accrued had you continued in service until age 65. Your pension benefits will not be increased if you have previously been awarded an ill health pension under the Scheme.

If, at the date of retirement, the administering authority is satisfied that there is a life expectancy of less than a year, the pension may be commuted into a lump sum of five times the amount of pension given up.

What if I carry on working after age 65?

If you carry on in office after age 65 you will continue to pay into the scheme, building up further benefits. You can receive your pension when you retire, or when you reach the eve of your 75th birthday, whichever occurs first. If you draw your pension after age 65 the pension you have built up to age 65 will be increased to reflect the fact that it will be paid for a shorter time. Your pension has to be paid before your 75th birthday.

Y Buddion

Faint fydd fy mhensiwn?

Seilir eich pensiwn ar eich cyfanswm aelodaeth a'ch cyflog cyfartalog gyrfa. Mae'r enghraifft isod yn dangos sut y cyfrifir eich pensiwn trwy rannu eich cyflog cyfartalog gyrfa i 80au a lluosir ffigwr hwn gyda'ch cyfanswm aelodaeth i roi eich pensiwn blynyddol.

Faint fydd fy lwmp swm?

Bydd y lwmp swm a fydd yn cael ei dalu'n awtomatig ar eich ymddeoliad yn dair gwaith eich pensiwn blynyddol ac mae'n rhydd o dreth. Fel eich pensiwn, fe'i seilir ar gyflog cyfartalog gyrfa a chyfanswm eich aelodaeth. Y cyfrifiad ar gyfer eich lwmp swm yw 3/80 o gyflog cyfartalog gyrfa ar gyfer pob blwyddyn o gyfanswm aelodaeth. Pan fyddwch yn codi eich budd daliadau byddwch yn gallu newid peth o'ch pensiwn i dderbyn lwmp swm rhydd o dreth mwy.

Enghraifft o gyfrifiad pensiwn a lwmp swm

Ar oedran ymddeol yn 65 mae gan aelod o'r Cynllun gyfanswm o 10 mlynedd â 204 diurnod o aelodaeth a chyflog cyfartalog gyrfa o £16,200.

Y pensiwn blynyddol felly yw:

$1/80 \times £16,200 \times 10$ mlynedd 204/365 diurnod = **£2,138.18**

Y lwmp swm rhydd o dreth a delir yn awtomatig felly yw:

$3/80 \times £16,200 \times 10$ mlynedd 204/365 diurnod = **£6,414.53**

Cyflog cyfartalog gyrfa

Cyflog cyfartalog gyrfa yw'r cyflog, ar gyfer pob blwyddyn lawn neu ran o flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth, wedi'i gymhwyso (ond nid ar gyfer y flwyddyn olaf o gyflog) gan y gwahaniaeth rhwng y mynegai costau byw priodol rhwng y flwyddyn berthnasol a diwrnod olaf yn y mis lle mae eich aelodaeth weithredol yn y cynllun yn diweddu. Yna, mae cyfanswm pob blwyddyn o gyflog wedi ei ailbriso yn cael ei rannu gyda'r cyfanswm o flynyddoedd neu ran o flynyddoedd i gyrraedd y cyflog cyfartalog gyrfa. Dyna'r ffigwr a ddefnyddir i gyfrifo eich buddion pensiwn.

A fydd fy mhensiwn yn cael ei ailbriso?

Ar ôl 55 mlwydd oed bydd taliad pensiwn aelodau yn cael ei ailbriso bob blwyddyn yn unol â mynegai costau byw priodol. Os ydych yn ymddeol cyn 55 mlwydd oed ychwanegir effaith cronedig chwyddiant ers i chi ymddeol i'ch pensiwn pan fyddwch yn cyrraedd 55 mlwydd oed. Fe ailbrisiwyd pensiynau gwaeledd iechyd yn flynyddol yn unol â mynegai costau byw priodol waeth beth fo'r oedran.

The Benefits

How much will my pension be?

Your pension is based on your total membership and your career average pay. The example below shows how your pension is calculated by dividing your career average pay into 80ths and multiplying this figure by your total membership to give you your annual pension.

How much will my lump sum be?

The lump sum automatically paid on retirement is three times your annual pension and is tax-free. Like your pension, it is based on your career average pay and your total membership. The calculation for the lump sum is 3/80ths of your career average pay for every year of total membership. When you draw your benefits you will be able to exchange some of your pension to receive a bigger tax-free lump sum.

Example pension and lump sum calculation

On retirement at age 65, a Scheme member has 10 years & 204 days total membership and has a career average pay of £16,200.

The annual pension is therefore:

$1/80 \times £16,200 \times 10$ years 204/365 days = **£2,138.18**

The tax-free lump sum automatically paid is therefore:

$3/80 \times £16,200 \times 10$ years 204/365 days = **£6,414.53**

Career average pay

Career average pay is the pay for each year or part year ending 31 March adjusted (other than the final years pay) by the change in the appropriate cost of living index between the end of the relevant year and the last day of the month in which your active membership of the Scheme ends. The aggregate of each years re-valued pay is then divided by the total number of years and part years to arrive at the career average pay. This is the figure used to calculate your pension benefits.

Will my pension be revalued?

After age 55, members' pensions in payment will be revalued each year in line with the appropriate cost of living index. If you retire before age 55, the accumulated effect of inflation since you retired will be added to your pension when you reach age 55. Ill health pensions are revalued each year with the appropriate cost of living index regardless of age.

Alla i roi i fyny peth o'm pensiwn er mwyn cynyddu fy lwmp swm?

Gallwch newid peth o'ch pensiwn ar gyfer mwy o lwmp swm rhydd o dreth. Gallwch gymryd hyd at uchafswm o 25% o werth cyfalaf o'ch budd daliadau pensiwn fel lwmp swm rhydd o dreth¹.

Byddai unrhyw swm y byddech yn ei gymryd fel lwmp swm yn ychwanegol i'r lwmp swm awtomatig yn cael ei gyflawni trwy gyfnewid rhan o'ch pensiwn blynyddol am un taliad arian parod rhydd o dreth – am bob £1 o bensiwn blynyddol y byddwch yn ei roi i fyny byddwch yn derbyn lwmp swm o £12.

Rhaid i opsiwn i gymryd lwmp swm ychwanegol gael ei wneud yn ysgrifenedig cyn y bydd eich buddion yn cael eu talu. Fel bod gennych ddigon o amser i wneud eich penderfyniad a chael cyngor ariannol os ydych yn dymuno, mae'n bwysig eich bod yn cysylltu â'r Adran Bensiynau ymhell cyn eich dyddiad ymddeol bwriedir fel y gallant roi mwy o fanylion i chi.

Bydd eich pensiwn yn cael ei leihau yn unol ag unrhyw etholiad a wnewch i dderbyn lwmp swm ychwanegol. Ni fydd pensiwn tymor hir eich priod, partner sifil neu blant yn cael eu heffeithio os byddwch yn penderfynu cyfnewid rhan o'ch pensiwn am lwmp swm ychwanegol.

Cymryd eich cronfa CGY fel arian

Os ydych yn talu cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (CGY) trwy'r CPLIL, gallwch ddewis cymryd hyd at 100% o'r gronfa gronedig yn eich cyfrif CGY fel lwmp swm rhydd o dreth os ydych yn ei gymryd ar yr un adeg â'ch buddion pensiwn CPLIL, ar yr amod nad yw, wedi iddo ei ychwanegu i'ch lwmp swm CPLIL yn fwy na 25% o werth cyfan gwbl eich buddion CPLIL (yn cynnwys eich cronfa CGY). **Am ragor o wybodaeth ynghylch eich opsiynau, cysylltwch â'r Adran Bensiynau.**

Sut fydd fy mhensiwn yn cael ei dalu?

Bydd taliadau pensiwn misol yn cael eu gwneud yn uniongyrchol i mewn i'ch cyfrif banc neu gymdeithas adeiladu. Gall trefniadau tebyg hefyd cael eu gwneud i dalu eich pensiwn i mewn i'ch cyfrif os ydych yn symud dramor. Bydd gwybodaeth bellach ynghylch a thalu eich pensiwn yn cael ei ddarparu wrth i chi ymddeol.

Beth os byddaf yn dod yn ail-gyflogedig?

Os, ar ôl ymddeol, rydych yn dychwelyd i'r gwaith neu swyddfa o fewn Llywodraeth Leol neu gyflogaeth gyda sefydliad arall sy'n cymryd rhan yn y CPLIL, efallai y bydd eich pensiwn yn cael ei leihau neu ei atal yn unol â'r polisi a fabwysiadwyd gan eich awdurdod gweinyddu. O dan y CPLIL, mae hwn yn ddisgresiwn awdurdod gweinyddol ac mae'n rhaid iddynt gyhoeddi polisi ar hyn. Bydd rhagor o fanylion yn cael ei ddarparu ar gais.

¹ Ar yr amod nad yw'r lwmp swm cyfan yn fwy na £250,000 (ffigwr o Ebrill 2016) llai gwerth unrhyw hawliau pensiwn arall sydd gennych.

Can I give up some of my pension to increase my lump sum?

You will be able to exchange some of your pension for a bigger tax-free lump sum. You will be able to take up to a maximum of 25% of the capital value of your pension benefits as a tax-free lump sum¹.

Any amount you take as a lump sum above the automatic lump sum would be achieved by exchanging part of your annual pension for a one-off tax-free cash payment – for each £1 annual pension given up you will receive £12 lump sum.

An option to take extra lump sum has to be made in writing before your benefits are paid. So that you have plenty of time to make up your mind and seek financial advice if you wish, it is important you contact the Pension Section well in advance of your intended retirement date so they can provide you with more details.

Your pension will be reduced in accordance with any election you make to receive extra lump sum. Any subsequent spouse's, civil partner's and children's long term pensions will not be affected if you decide to exchange part of your pension for extra lump sum.

Taking your AVC fund as cash

If you pay additional voluntary contributions (AVCs) via the LGPS you may elect to take up to 100% of the accumulated fund in your AVC account as a tax free lump sum if you draw it at the same time as your LGPS pension benefits, provided when added to the LGPS lump sum it does not exceed 25% of the overall value of your LGPS benefits (including your AVC fund). **For further information regarding your options, please contact the Pension Section.**

How will my pension be paid?

Monthly pension payments will be made direct into your bank or building society account. Similar arrangements can also be made to pay your pension into your account should you move abroad. Further information regarding payment of pensions is provided on your retirement.

What if I become re-employed?

If, after retiring, you return to employment or office within Local Government or employment with another organisation that participates in the LGPS, your pension may be reduced or suspended in accordance with the policy adopted by your administering authority. Under the LGPS, this is an administering authority discretion and their policy must have been published. Further details will be provided on request.

¹ Providing the lump sum does not exceed £250,000 (figure from April 2016) less the value of any pension rights you have in payment.

Diogelwch i'ch Teulu

Pa fudd daliadau a delir pe byddwn yn marw yn ystod tymor gwasanaethu?

Os ydych yn marw yn ystod tymor gwasanaeth tra'n aelod o CPLIL, yn amodol ar yr amodau cymwys a eglurir, mae'r budd daliadau a ddangosir isod yn daladwy.

- Mae lwmp swm grant marwolaeth dwywaith swm eich cyflog cyfartalog gyrrfa yn daladwy waeth beth fo hyd yr amser yr ydych wedi bod yn aelod o CPLIL, cyn belled eich bod o dan 75 mlwydd oed ar ddyddiad marwolaeth.
- Telir pensiwn tymor byr i'ch priod neu bartner sifil am dri mis yn uniongyrchol yn dilyn eich marwolaeth (neu chwe mis os oes plenty / plant cymwys yng ngofal eich priod neu bartner sifil) ar raddfa flynyddol gyfartal i'ch cyflog cyfartalog gyrrfa. Os ydych yn marw tra mewn gwasanaeth ac wedi adeiladu tri mis o gyfanswm aelodaeth yna fe fydd y CPLIL yn talu pensiwn tymor hir i'ch priod neu bartner sifil yn ogystal pan fydd y pensiwn tymor byr yn dod i ben. Fel arfer mae'r pensiwn tymor hir yn hanner y pensiwn y byddech wedi ei dderbyn pe buasech wedi ymddeol yn gynnar oherwydd gwaeledd ar ddyddiad marwolaeth.
- Pensiynau ar gyfer plant cymwys. **Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â'r Adran Bensiynau.**

Pa fudd daliadau fydd yn cael eu talu os wyf yn marw wedi i mi ymddeol ar bensiwn?

Os ydych yn marw ar ôl ymddeol ar bensiwn, yna gall y budd daliadau â ddangosir isod canlynol fod yn daladwy. Bydd rhaid i'ch priod, partner sifil, perthynas agosaf neu'r person sy'n delio â'ch Ystâd roi gwybod i'r Adran Bensiynau o'ch dyddiad marwolaeth mor fuan â phosib neu gallai gordaliad ddigwydd.

- Bydd lwmp swm grant marwolaeth yn daladwy os yw marwolaeth yn digwydd yn ystod y pum mlynedd gyntaf ar bensiwn ac eich bod o dan 75 mlwydd oed ar ddyddiad marwolaeth. Bydd y swm sy'n daladwy pum gwaith swm eich pensiwn blynyddol wedi'i leihau gan y pensiwn sydd eisoes wedi ei dalu i chi hyd at ddyddiad marwolaeth.
- Bydd pensiwn tymor byr yn daladwy i'ch priod neu bartner sifil am dri mis yn dilyn eich marwolaeth, (neu chwe mis os yw un neu ragor o blant cymwys yng ngofal eich priod neu bartner sifil). Bydd hyn yn gyfartal i'r pensiwn yr oeddech yn ei dderbyn neu a fyddech wedi ei dderbyn oni bai am y lleihad fel canlyniad i ymddeoliad cynnar neu fel canlyniad i gyfnewid pensiwn am gynnydd mewn lwmp swm oherwydd gwaeledd iechyd eithriadol.

Protection for your Family

What benefits will be paid if I die in service?

If you die in service as a member of the LGPS, subject to the qualifying conditions detailed, the benefits shown below are payable.

- A lump sum death grant of two times your career average pay is payable no matter how long you have been a member of the LGPS, provided you are under age 75 at the date of death.
- A spouse or civil partner's short term pension payable for three months following your death (or six months if one or more eligible dependent children are in the spouse or civil partner's care) at an annual rate equal to your career average pay. If you die in service having built up three months total membership, your spouse or civil partner will also receive a long term pension, which commences when the short-term pension ends. The long term pension is generally half the pension you would have received if you had retired early due to ill health on the date of death.
- Pensions for eligible children. **For further information, please contact the Pension Section.**

What benefits will be paid if I die after retiring on pension?

If you die after retiring on pension, the benefits shown below may then be payable. Your spouse, civil partner, next-of-kin or person dealing with your Estate must immediately inform the Pension Section of your date of death as otherwise an overpayment could occur.

- A lump sum death grant will be payable if the death occurs in the first five years on pension and you are under age 75 at the date of death. The sum payable will be five times your annual pension reduced by the pension already paid to you up to the date of death.
- A spouse or civil partner's short term pension will be payable for the three months following your death, (or six months if one or more eligible dependent children are in the care of the spouse or civil partner). This will be equal to the pension you were receiving or would have received but for a reduction as a result of early retirement or had it not been paid as a lump sum due to exceptional ill health.

Ar ôl hynny, bydd y briod neu bartner sifil yn derbyn pensiwn tymor hir sydd yn gyffredinol yn gyfartal i hanner y pensiwn yr oeddech yn ei derbyn neu a fydddech wedi ei dderbyn oni bai am y lleihad fel canlyniad i ymddeoliad cynnar, neu o ganlyniad i gyfnewid pensiwn am gynnydd mewn lwmp swm, neu pe na bai wedi ei dalu fel lwmp swm oherwydd gwaeledd iechyd eithriadol.

Os ydych wedi priodi ar ôl ymddeol a'ch bod wedi ymddeol ar sail gwaeledd iechyd parhaol, seilir pensiwn eich priod ar hanner eich pensiwn sylfaenol yn unig h.y. ac eithrio unrhyw welliant i'ch pensiwn oherwydd gwaeledd iechyd. Os ydych yn cychwyn ar bartneriaeth sifil ar ôl ymddeol, bydd pensiwn eich partner sifil yn hanner eich pensiwn.

- Pensiynau ar gyfer plant cymwys. **Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â'r Adran Bensiynau.**

Mae'r CPLIL yn caniatáu i chi ddweud pwy y buasech yn hoffi i dderbyn y grant marwolaeth trwy gwblhau ffurflen Mynegi Dymuniad sydd ar gael gan yr Adain Bensiynau. Fodd bynnag, mae awdurdod gweinyddu'r Cynllun yn cadw disgrisiwn llwyr wrth benderfynu pwy i dalu'r grant marwolaeth iddynt.

Gellwch ddarganfod sut i gysylltu â'r Adain Bensiynau ar ddiwedd y Canllaw yma.

Noder bod pensiynau i'ch priod, partneriaid sifil a phlant yn cael eu hailbriso bob blwyddyn yn unol â chostau mynegai byw priodol waeth beth fo'u hoedran.

Mae pensiynau i'ch priod neu bartner sifil yn daladwy am oes, hyd yn oed os yw eich priod neu bartner sifil yn ail briodi, yn ymrwymo i bartneriaeth sifil newydd neu gyd fyw gyda pherson arall.

After that the spouse or civil partner will receive a long-term pension generally equal to half the pension you were receiving or would have received but for a reduction as a result of early retirement or as a result of an exchange of pension for an increased lump sum, or had it not been paid as a lump sum due to exceptional ill health.

If you married after retirement and you had retired on the grounds of permanent ill health, the spouse's pension will only be based on half of your basic pension i.e. excluding any enhancement to your pension on account of ill health retirement. If you entered into a civil partnership after retirement, the civil partner's pension will be half your pension.

- Pensions for eligible children. **For further information, please contact the Pension Section.**

The LGPS allows you to say who you would like any death grant to be paid to by completing an Expression of Wish form. This form is available from the Pensions Section. The Scheme's administering authority, however, retains absolute discretion when deciding who to pay any death grant to.

You can find out how to contact the Pensions Section at the end of this Guide.

Note that spouses', civil partners' and children's pensions are revalued each year in line with the appropriate cost of living index regardless of age.

Spouse's and civil partner's pensions are payable for life, even if your spouse or civil partner remarries, enters into a new civil partnership or cohabits.

Rhoi'r gorau i fod yn Gynghorydd cyn Ymddeol

A allaf optio allan o'r CPLIL?

Gallwch adael y CPLIL ar unrhyw adeg drwy roi rhybudd i'ch cyngor yn ysgrifenedig. Bydd eich etholiad i optio allan yn dod i rym o ddiwedd y cyfnod talu yr ydych ynddo wrth roi'r hysbysiad, oni bai bod eich hysbysiad yn nodi dyddiad diweddarach. Fe'ch argymhellir i gael cyngor cyn dewis i optio allan.

Ad-dalu cyfraniadau

Os ydych yn gadael gyda llai na chyfanswm tri mis o aelodaeth, gallwch gymryd ad-daliad o'ch cyfraniadau llai didyniad ar gyfer treth a'r gost, os oes unrhyw un, o'ch prynu yn ôl i Gynllun Ail Bensiwn y Wladwriaeth (2PW). Neu, mae gennych yr opsiwn i ohirio gwneud penderfyniad hyd nes y byddwch naill ai ail-ymuno â'r un gronfa CPLIL fel aelod Cynghorydd (yng Nghymru), neu ymuno â chynllun pensiwn newydd, neu eisiau cymryd ad-daliad o gyfraniadau.

Noder ni ellir ad-dalu cyfraniadau os oes gennych eisoes fudd dal gohiriedig yn y CPLIL yn Lloegr a Chymru.

Buddion gohiriedig

Os oes gennych o leiaf dri mis o gyfanswm aelodaeth, bydd gennych hawl i adael eich budd daliadau cronedig yn y CPLIL. Fe gyfrifir eich pensiwn a'r lwmp swm fel ag y disgrifir yn yr adran 'Y Buddion' gan ddefnyddio hyd eich cyfanswm aelodaeth hyd at y dyddiad y gadawsoch y Cynllun. Adnabyddir hyn fel budd daliadau gohiriedig.

Mae budd daliadau gohiriedig yn daladwy ar 65 mlwydd oed (os nad ydych yn dewis gohirio taliad tu hwnt i'r oedran yma) ond fe ellir eu talu ar unrhyw oedran cynharach na 65 oherwydd rhesymau gwaelledd iechyd, heb ostyngiad.

Gallwch hefyd ddewis derbyn eich budd daliadau yn gynnar, ar neu ar ôl 50 mlwydd oed a chyn 60 mlwydd oed gyda chaniatâd eich Cyngor, neu ar neu ar ôl 60 mlwydd oed heb ganiatâd eich Cyngor. Gall buddion a dalwyd cyn 65 oed (heb gynnwys buddion talwyd ar sail waelledd iechyd parhaol), gael eu gostwng wrth gymryd i ystyriaeth eich bod wedi derbyn taliad yn gynnar, a'r ffaith y byddech yn derbyn pensiwn yn hwy.

Pe baech yn marw pan fo'ch budd daliadau wedi'u gohirio, bydd eich lwmp swm ymddeoliad yn cael ei dalu fel grant marwolaeth. Mae'r CPLIL yn caniatáu i chi ddweud pwy y buasech yn hoffi i dderbyn y grant marwolaeth trwy gwblhau ffurflen Mynegi Dymuniad sydd ar gael gan yr Adain Bensiwnau. Fodd bynnag, mae awdurdod gweinyddu'r Cynllun yn cadw disgrisiwn llwyr wrth benderfynu pwy i dalu'r grant marwolaeth iddynt. Bydd pensiwn tymor hir priod neu bartner sifil yn daladwy hefyd. Mae pensiwn priod neu bartner sifil yn daladwy ar raddfa un hanner eich pensiwn gohiriedig.

Bydd pensiwnau tymor hir plant yn daladwy tra bo plant cymwys yn bodoli yn dilyn eich marwolaeth.

Ceasing to be a Councillor before Retirement

Can I opt-out of the LGPS?

You can leave the LGPS at any time by giving your council notice in writing. An election to opt-out becomes effective from the end of the payment period during which you gave notification, unless your notification specifies a later date. You are recommended to obtain advice before opting-out.

Refund of Contributions

If you leave with less than three months total membership, you may take a refund of your contributions less a deduction for tax and the cost, if any, of buying you back into the State Second Pension Scheme (S2P). Or, you have the option to defer making a decision until you either re-join the same LGPS fund as a Councillor member (in Wales), or join a new pension scheme, or want to take a refund of contributions.

Note that a refund of contributions cannot be paid if you already have a deferred benefit in the LGPS in England or Wales.

Deferred benefits

If you have at least three months total membership, you will be entitled to leave your accrued benefits in the LGPS. Your pension and lump sum will be calculated as described in the section 'The Benefits' using the length of your total membership up to the date that you left the Scheme. This is known as having deferred benefits.

Deferred benefits become payable at age 65 (unless you opt to defer payment beyond that age), however they may be put into payment at any age earlier than 65 in the event of ill health, without reduction.

You can, if you wish, elect to receive your benefits early, on or after age 50 and before age 60 with your council's consent, or at or after age 60, without your council's consent. Benefits being paid before age 65 (unless being paid on the grounds of permanent ill health) may be reduced to take account of early payment and the fact that your pension will be paid for longer.

Should you die while your benefits are deferred your retirement lump sum will be paid as a death grant. The LGPS allows you to say who you would like any death grant to be paid to by completing an Expression of Wish form. This form is available from the Pensions Section. The Scheme's administering authority, however, retains absolute discretion when deciding to whom to pay any death grant. A spouse or civil partner's long-term pension will also become payable. The spouse or civil partner's pension is payable at the rate of one-half of your deferred pension.

Long-term children's pensions will also be payable for so long as eligible children remain following your death.

Beth os byddaf yn marw cyn cael fy muddion gohiriedig?

Os byddwch yn marw tra bod eich buddion yn cael eu gohirio, bydd eich lwmp swm ymddeol yn cael ei dalu fel grant marwolaeth. Bydd pensiwn tymor hir hefyd yn daladwy i'ch priod (naill ai priodas un rhyw neu ryw arall) neu bartner sifil ar y gyfradd o hanner eich pensiwn gohiriedig. Bydd pensiwnau tymor hir hefyd yn daladwy i blant cymmwys yn dilyn eich marwolaeth.

A allaf ailymuno â'r CPLIL nes ymlaen?

Os byddwch yn optio allan unwaith, gallwch ail-ymuno â'r CPLIL ar unrhyw adeg tra byddwch yn parhau i fod yn gynghorydd cymwys. Os byddwch yn optio allan o'r CPLIL fwy nag unwaith, oni bai eich bod yn dewis ail-ymuno â'r Cynllun o fewn tri mis o ddechrau fel cynghorydd cymwys gyda chyngor newydd yng Nghymru, byddwch dim ond yn cael yr hawl i ail-ymuno yn ôl disgrisiwn eich cyngor. Gallwch ofyn i'ch cyngor beth yw eu polisi ar y mater hwn.

Trosglwyddo eich buddion

Os ydych yn gadael y cynllun fwy na blwyddyn cyn 65 mlwydd oed gallwch drosglwyddo arian cyfwerth eich buddion pensiwn i gynllun eich cyflogwr newydd cyhyd eu bod yn fodlon ac yn gallu ei dderbyn, i gynllun pensiwn personol, neu i bolisi yswiriant 'prynu-allan' neu i gynllun pensiwn budd-ddeiliad (ond nid i CPLIL yn Lloegr a Chymru oni bai eich bod unwaith eto yn cymryd rhan yn yr un gronfa CPLIL fel aelod o'r Cyngor).

Mae'r dull o brisio cyfwerth arian eich hawliau buddion pensiwn yn cydymffurfio â gofynion Deddf Cynlluniau Pensiwn 1993 ac fe warentir unrhyw bris a ddyfynnwyd am gyfnod o dri mis.

Os ydych yn ystyried p'un ai i drosglwyddo buddion, gwnewch yn siŵr fod gennych wybodaeth lawn am y ddau drefniant pensiwn, er mwyn cymharu'r Cynlluniau e.e. manylion o werth eich buddion yn y CPLIL a manylion am werth y buddion yn y cynllun pensiwn newydd, os ydych yn trosglwyddo. Pan fyddwch yn cymharu eich opsiynau, peidiwch ag anghofio bod eich buddion CPLIL yn cael eu gwarantu i gynyddu gyda chostau byw. Fodd bynnag, nid yw trosglwyddo eich hawliau pensiwn bob amser yn benderfyniad hawdd i'w wneud ac efallai y byddwch yn dymuno i geisio help cynghorydd ariannol annibynnol cyn i chi wneud penderfyniad i drosglwyddo eich buddion gohiriedig i gynllun pensiwn personol, cynllun pensiwn rhandaliadau, polisi yswiriant prynu-allan neu i gynllun prynu arian cyflogwr gan y byddwch yn dwyn yr holl risg Buddsoddi a allai effeithio'n sylweddol ar eich buddion pensiwn yn y dyfodol.

Sylwer bod rhaid i chi gymryd cyngor ariannol annibynnol priodol cyn trosglwyddo o'r CPLIL (lle mae buddion yn cael eu galw'n 'buddion a ddiogelir') i drefniant sy'n cynnig 'buddion hyblyg' (h.y. buddion hynny sy'n rhan o gynllun cyfraniad diffiniedig sy'n hyblyg). Mae hwn yn ofniad cyfreithiol os bydd y gwerth trosglwyddo cyfwerth ag arian am eich holl fuddion yn y CPLIL (ac eithrio unrhyw Gyfraniadau Gwirfoddol Ychwanegol (CGY)) yn fwy na £ 30,000.

What if I die before receiving my deferred benefits?

Should you die while your benefits are deferred, your retirement lump sum will be paid as a death grant. A spouse's (either from a same or opposite sex marriage) or civil partner's long-term pension will also become payable. The spouse's or civil partner's pension is payable at the rate of one-half of your deferred pension. Long-term children's pensions will be payable for so long as eligible children remain following your death.

Can I re-join the LGPS at a later date?

If you opt-out once, you can re-join the LGPS at any time whilst you remain an eligible councillor. If you opt-out of the LGPS more than once, unless you elect to re-join the Scheme within three months of commencing as an eligible councillor with a new Welsh council, you will only be allowed to re-join at the discretion of your council. You can ask your council what their policy is on this matter.

Trosglwyddo eich buddion

Os ydych yn gadael y cynllun fwy na blwyddyn cyn 65 mlwydd oed gallwch drosglwyddo arian cyfwerth eich buddion pensiwn i gynllun eich cyflogwr newydd cyhyd eu bod yn fodlon ac yn gallu ei dderbyn, i gynllun pensiwn personol, neu i bolisi yswiriant 'prynu-allan' neu i gynllun pensiwn budd-ddeiliad (ond nid i CPLIL yn Lloegr a Chymru oni bai eich bod unwaith eto yn cymryd rhan yn yr un gronfa CPLIL fel aelod o'r Cyngor).

Mae'r dull o brisio cyfwerth arian eich hawliau buddion pensiwn yn cydymffurfio â gofynion Deddf Cynlluniau Pensiwn 1993 ac fe warentir unrhyw bris a ddyfynnwyd am gyfnod o dri mis.

If you are considering whether to transfer benefits, make sure you have full information about the two pension arrangements, in order to compare the Schemes i.e. details of what your benefits are worth in the LGPS and details of what your benefits would be worth in the new pension scheme, if transferred. When you compare your options, don't forget that your LGPS benefits are guaranteed cost of living increases. However, transferring your pension rights is not always an easy decision to make and you may, therefore, wish to seek the help of an independent financial adviser before you make a decision to transfer your deferred benefits to a personal pension plan, stakeholder pension scheme, buy-out insurance policy or to an employer's money purchase scheme, as you will be bearing all of the investment risk which could significantly affect your future pension benefits.

Not that you must take appropriate independent financial advice before transferring from the LGPS (where benefits are termed 'safeguarded benefits') to an arrangement which is termed as offering 'flexible benefits' (i.e. those benefits which are part of a defined contribution scheme which are flexible). This is a legal requirement if the cash equivalent transfer value of all your benefits in the LGPS (excluding any Additional Voluntary Contributions (AVCs)) is more than £30,000.

Cymorth gyda Phroblemau Pensiwn

Pwy all fy helpu os oes gen i gwestiwn neu gŵyn?

Os oes gennych unrhyw amheuaeth ynglŷn â'ch hawliau budd daliadau, neu fod gennych unrhyw broblem neu gwestiwn am eich aelodaeth CPLIL neu fudd daliadau, cysylltwch os gwelwch yn dda ag Adain Bensiwn eich awdurdod gweinyddu. Byddant hwy yn ceisio egluro neu unioni unrhyw gamddealltwriaeth neu gamgymeriadau mor fuan ac effeithlon â phosib.

Os ydych yn parhau yn anhapus gydag unrhyw benderfyniad a wnaethpwyd mewn perthynas â'r Cynllun mae gennych yr hawl i gael eich cwyn wedi ei adolygu o dan Weithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol. Mae yna hefyd nifer o gyrrff rheoleiddio eraill a fyddai efallai yn gallu eich cynorthwyo. Y ffyrdd amrywiol y gallwch ofyn am gymorth gyda phroblem pensiwn yw:

Gweithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol

Yn y lle cyntaf, dylech ysgrifennu i'r person a enwebwyd gan y cyngor a wnaeth y penderfyniad yr ydych eisiau apelio yn ei erbyn. Mae'n rhaid i chi wneud hyn oddi fewn i chwe mis o ddyddiad hysbysiad y penderfyniad neu'r weithred neu'r esgeulustod yr ydych yn cwyno yn ei erbyn (neu gyfnod hwy y mae'r person a enwebwyd yn ei ystyried yn rhesymol).

Bydd y person a enwebwyd yn ystyried eich cwyn ac yn eich hysbysu o'i benderfyniad / phenderfyniad. Os ydych yn parhau yn anhapus gyda phenderfyniad y person hwnnw (neu ei fethiant / methiant i wneud penderfyniad) fe allwch, o fewn chwe mis o ddyddiad y penderfyniad, wneud cais i'r awdurdod gweinyddu i ail ystyried y penderfyniad.

Er mwyn osgoi unrhyw ymdrech diangen ar eich rhan, buasem yn croesawu'r cyfle i geisio datrys y mater yr oeddech yn anhapus ag ef gyda chi cyn i chi wneud cwyn ffurfiol.

Y Gwasanaeth Ymgynghorol Pensiynau (YGYP)

Mae YGYP ar gael ar unrhyw amser i gynorthwyo aelodau a buddiolwyr y Cynllun gydag unrhyw gwestiwn pensiwn YGYP sydd ganddynt neu unrhyw anhawster nad ydynt yn gallu ei ddatrys gyda gweinyddwr y cynllun.

Gellir cysylltu â YGYP yn:

**11 Belgrave Road
Llundain
SW1V 1RB**

Ffôn: **0300 123 1047**

Gwefan: **www.pensionsadvisoryservice.org.uk**

Help with Pension Problems

Who can help me if I have a query or complaint?

If you are in any doubt about your benefit entitlements, or have a problem or question about your LGPS membership or benefits, please contact the Pension Section of your administering authority. They will seek to clarify or put right any misunderstandings or inaccuracies as quickly and efficiently as possible.

If you are still dissatisfied with any decision made in relation to the Scheme, you have the right to have your complaint reviewed under the Internal Disputes Resolution Procedure. There are also a number of other regulatory bodies that may be able to assist you. The various ways you can ask for help with a pension problem are:

Internal Dispute Resolution Procedure

In the first instance, you should write to the person nominated by the council that made the decision about which you wish to appeal. You must do this within six months of the date of the notification of the decision or the act or omission about which you are complaining (or such longer period that the nominated person considers reasonable).

The nominated person will consider your complaint and notify you of his / her decision. If you are still dissatisfied with that person's decision (or their failure to make a decision), you may, within six months of the date of the decision apply to the administering authority to have the decision reconsidered.

To avoid any unnecessary effort on your behalf, we would welcome the opportunity to attempt to resolve with you the matter with which you are dissatisfied before you resort to a formal complaint.

The Pensions Advisory Service (TPAS)

TPAS is available at any time to assist members and beneficiaries of the Scheme in connection with any pensions query they may have or any difficulty which they cannot resolve with the scheme administrator.

TPAS can be contacted at:

**11 Belgrave Road
London
SW1V 1RB**

Telephone: **0300 123 1047**

Website: **www.pensionsadvisoryservice.org.uk**

Yr Ombwdsman Pensiynau (TPO)

Mewn achosion ble nad yw cwyn neu anghydfod wedi eu datrys yn foddhaol trwy Weithdrefn Datrys Anghydfod Mewnol neu gyda chymorth YGYF, gellir gwneud cais i'r Ombwdsman Pensiynau oddi fewn i dair blynedd o'r digwyddiad a achosodd y gŵyn neu'r anghydfod.

Gall yr Ombwdsman archwilio a phenderfynu unrhyw gwyn neu anghydfod sy'n ymwneud â chamweinyddiad y Cynllun neu faterion ffeithiol neu cyfreithiol ac mae ei benderfyniad / phenderfyniad yn derfynol a gorfodol.

Ni ellir archwilio materion ble mae gweithdrefnau cyfreithiol eisoes ar droed.

Gellir cysylltu â'r Ombwdsman Pensiynau yn:

**11 Belgrave Road
Llundain
SW1V 1RB**

Ffôn: **0207 630 2200**

Gwefan: **www.pensions-ombudsman.org.uk**

Y Rheolydd Pensiynau

Hwn yw rheolydd cynlluniau pensiwn yn ymwneud â'r gweithle. Mae gan y Rheolydd Pensiynau bwerau i warchod aelodau mewn cynlluniau pensiwn y gweithle ac ystod eang o bwerau i gynorthwyo i unioni materion pan fo angen. Mewn achosion eithafol, gall y rheolydd ddirywio ymddiriedolwyr neu gyflogwyr, a diswyddo ymddiriedolwyr o gynllun.

Gallwch gysylltu â'r Rheolydd Pensiynau yn:

**Napier House
Trafalgar Place
Brighton
BN1 4DW**

Ffôn: **0345 600 0707**

Gwefan: **www.thepensionsregulator.gov.uk**

The Pensions Ombudsman (TPO)

In cases where a complaint or dispute has not been satisfactorily resolved through the Internal Disputes Resolution Procedure or with the help of TPAS, an application can be made to The Pensions Ombudsman within three years of the event that gave rise to the complaint or dispute.

The Pension Ombudsman can investigate and determine any complaint or dispute involving maladministration of the Scheme or matters of fact or law and his or her decision is final and binding.

Matters where legal proceedings have already started cannot be investigated.

The Pensions Ombudsman can be contacted at:

**11 Belgrave Road
London
SW1V 1RB**

Telephone: **0207 630 2200**

Website: **www.pensions-ombudsman.org.uk**

The Pensions Regulator (TPR)

This is the regulator of work-based pension schemes. The Pensions Regulator has powers to protect members of work-based pension schemes and a wide range of powers to help put matters right, where needed. In extreme cases, the regulator is able to fine trustees or employers, and remove trustees from a scheme.

You can contact The Pensions Regulator at:

**Napier House
Trafalgar Place
Brighton
BN1 4DW**

Telephone: **0345 600 0707**

Website: **www.thepensionsregulator.gov.uk**

Sut y gallaf olrhain fy hawliau pensiwn?

Mae'r Gwasanaeth Olrhain Pensiwn yn dal manylion cynlluniau pensiwn yn cynnwys y CPLIL ynghyd â chyfeiriadau cyswllt perthnasol.

Mae'n darparu gwasanaeth olrhain i gyn aelodau o gynlluniau gyda hawliau pensiwn (a'u goroeswyr) sydd wedi colli cysylltiad gyda'u cynlluniau blaenorol. Mae'n rhaid i bob cynllun pensiwn galwedigaethol neu bersonol gofrestru os yw'r cynllun pensiwn ag aelodau cyfredol yn cyfrannu i'r cynllun neu bobl yn disgwyl budd daliadau o'r cynllun.

Os ydych angen defnyddio'r gwasanaeth olrhain yma ysgrifennwch os gwelwch yn dda at:

**The Pension Tracing Service
The Pension Service
Tyneview Park
Whitley Road
Newcastle upon Tyne
NE98 1BA**

Ffôn: **0345 6002 537**

Gwefan: **www.gov.uk/find-lost-pension**

Peidiwch ag anghofio hysbysu'r darparwyr pensiwn am unrhyw newid yn eich cyfeiriad cartref.

How can I trace my pension rights?

The Pension Tracing Service holds details of pension schemes, including the LGPS, together with relevant contact addresses.

It provides a tracing service for ex-members of schemes with pension entitlements (and their survivors), who have lost touch with previous schemes. All occupational and personal pension schemes have to register if the pension scheme has current members contributing to the scheme or people expecting benefits from the scheme.

If you need to use this tracing service please write to:

**The Pension Tracing Service
The Pension Service
Tyneview Park
Whitley Road
Newcastle upon Tyne
NE98 1BA**

Telephone: **0345 6002 537**

Website: **www.gov.uk/find-lost-pension**

Don't forget to keep your pension providers up to date with any change in your home address.

Gwybodaeth bellach ac ymwadiad

Mae'r wybodaeth yn y llyfryn hwn yn seiliedig ar Reoliadau CPLIL 1997 a deddfwriaeth berthnasol arall. Mae'r llyfryn hwn ar gyfer Cyngorwyr yng Nghymru ac mae'n adlewyrchu darpariaethau'r CPLIL a deddfwriaeth or-redol ar adeg ei chyhoeddi ym mis Ebrill 2017. Efallai y bydd y Llywodraeth yn gwneud newidiadau i ddeddfwriaeth or-redol ac, ar ôl ymgynghori â phartion â diddordeb, wneud newidiadau yn y dyfodol i'r CPLIL.

Ni all y canllaw byr yma gynnwys pob amgylchiad personol ac nid yw'n cynnwys yr hawliau sy'n berthnasol i nifer cyfyngedig o weithwyr e.e. y rhai hynny ble mae cyfanswm eu buddion pensiwn yn fwy na'r Lwfans am Oes (£1 miliwn o Ebrill 2016) neu'r rhai sydd â'i buddion pensiwn yn cynyddu yn fwy na'r Lwfans Blynnyddol (£40,000 o Ebrill 2014) mewn unrhyw flwyddyn dreth, neu y rhai sy'n amodol i gost treth lwfans blynnyddol arbennig, y rhai hynny ble mae hawliau a amddiffynnir yn berthnasol, neu'r rhai hynny sydd dan reolaeth Gorchymyn Rhannu Pensiwn yn dilyn ysgariad neu ddiddymiad partneriaeth sifil.

Nodwch os yw eich pensiwn yn amodol ar Orchymyn Rhannu Pensiwn a gyhoeddwyd gan y Llys yn dilyn ysgariad neu ddiddymu partneriaeth sifil, bydd eich buddion yn cael eu lleihau yn unol â'r Gorchymyn Llys neu gytundeb.

Mewn achos unrhyw anghydfod ynglŷn â'ch buddion pensiwn, bydd y deddfwriaeth briodol yn drech. Nid yw'r canllaw byr yma yn cyflwyno unrhyw hawliau amodol neu statudol ac fe'i darperir er gwybodaeth yn unig.

Gellir cael rhagor o wybodaeth fwy manwl gan:

**Adran Bensiynau
Cyngor Gwynedd
Swyddfeydd y Cyngor
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH**

Ffôn: **01286 679 982**

E-bost: **pens@gwynedd.llyw.cymru**

Safle Wê: **www.cronfabensiwnwynedd.org.uk**

Further information and disclaimer

The information in this booklet is based on the LGPS Regulations 1997 and other relevant legislation. The booklet is for Councillors in Wales and reflects the provisions of the LGPS and overriding legislation at the time of publication in April 2017. The Government may make changes to overriding legislation and, after consultation with interested parties, may make changes in the future to the LGPS.

This short guide cannot cover every personal circumstance and does not cover rights that apply to a limited number of employees e.g. those whose total pension benefits exceed the Lifetime Allowance (£1 million from April 2016) or whose pension benefits increase in any tax year by more than the Annual Allowance (£40,000 from April 2014), or those who are subject to a special annual allowance tax charge, those to whom protected rights apply, or those whose rights are subject to a Pension Sharing Order following divorce or dissolution of a civil partnership.

Please note that if your pension benefits are subject to a Pension Sharing Order issued by the Court following a divorce or dissolution of a civil partnership, your benefits will be reduced in accordance with the Court Order or agreement.

In the event of any dispute over your pension benefits the appropriate legislation will prevail. This short guide does not confer any contractual or statutory rights and is provided for information purposes only.

More detailed information about the scheme is available from the:

**Pensions Section
Gwynedd Council
Council Offices
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH**

Tel: **01286 679 982**

E-mail: **pens@gwynedd.llyw.cymru**

Website: **www.gwynedd-pensionfund.org.uk**